

Acta de la reunió extraordinària de la Comissió de Estudis de Psicologia y Ciències de la Educació

Data: 2 de juny de 2025

Lloc: En línia

Convocats:

Carles Sigalés Conde, delegat de la VRDA per a l'ensenyament i l'aprenentatge inclusiu

Jordi Planella Ribera (director dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació)

Lourdes Guàrdia Ortiz (sotsdirectora de Docència i aprenentatge dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació)

Diego Emília Redolar Ripoll (director del grau de Psicologia)

Jordi Solé Blanch (director del grau d'Educació Social)

Toni Badia Garganté (director del grau d'Educació primària)

Marcelo Maina (director del màster universitari d'Educació i TIC)

Núria Esteve Gibert (directora del màster universitari de Dificultats de l'aprenentatge i trastorns del llenguatge)

Rosa Mayordomo Saiz (directora del màster universitari de Psicopedagogia)

Ferran Marsà Sambola (director del màster universitari de Psicologia infantil i juvenil)

Adrián Montesano del Campo (director del màster universitari de Psicologia general sanitària)

Nati Cabrera Lanzo (directora del màster universitari d'Avaluació i gestió de la qualitat a l'educació superior)

Lorena Becerril Balín (directora del màster universitari de Formació de professorat d'Educació secundària obligatòria, batxillerat, formació professional i ensenyament d'idiomes)

Anna Buil i Feliu, administradora d'Estudis i coordinadora de la Comissió

Sandra Carrillo Giménez, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

David García Cogollos, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Maria Carmen León Muñoz, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Cristina Pairet Pérez, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Josep Torné Albi, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Monica Navarro Rienda, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau d'Educació social)

Myriam Milagros Moya Piquero, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau d'Educació social)

Mónica Alba Ahulló Fuster, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (màster de Dificultats de l'aprenentatge i trastorns del llenguatge)

Tamara Paredes Moreno, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Assistents:

Carles Sigalés Conde, delegat de la VRDA per a l'ensenyament i l'aprenentatge inclusiu
Lourdes Guàrdia Ortiz (sotsdirectora de Docència i aprenentatge dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació)

Diego Emília Redolar Ripoll (director del grau de Psicologia)

Jordi Solé Blanch (director del grau d'Educació Social)

Núria Esteve Gibert (directora del màster universitari de Dificultats de l'aprenentatge i trastorns del llenguatge)

Anna Buil i Feliu, administradora d'Estudis i coordinadora de la Comissió

Sandra Carrillo Giménez, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Myriam Milagros Moya Piquero, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau d'Educació social)

Cristina Pairet Pérez, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Tamara Paredes Moreno, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Lydia A. Gómez, vocal representant del grup de treball d'Igualtat del Consell d'Estudiants.

Excusen l'absència:

Jordi Planella Ribera (director dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació)

Toni Badia Garganté (director del grau d'Educació primària)

Marcelo Maina (director del màster universitari d'Educació i TIC)

Rosa Mayordomo Saiz (directora del màster universitari de Psicopedagogia)

Ferran Marsà Sambola (director del màster universitari de Psicologia infantil i juvenil)

Adrián Montesano del Campo (director del màster universitari de Psicologia general sanitària)

Nati Cabrera Lanzo (directora del màster universitari d'Avaluació i gestió de la qualitat a l'educació superior)

Lorena Becerril Balín (directora del màster universitari de Formació de professorat d'Educació secundària obligatòria, batxillerat, formació professional i ensenyament d'idiomes)

Mónica Alba Ahulló Fuster, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (màster de Dificultats de l'aprenentatge i trastorns del llenguatge)

Josep Torné Albi, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Maria Carmen León Muñoz, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

David García Cogollos, vocal representant dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació (grau de Psicologia)

Pla de millora de l'atenció a la diversitat i la inclusió: visió de l'estudiantat i propers passos

(En rodona, la intervenció dels Estudis.; en cursiva, la dels representants)

Incorpora una enquesta que es va passar a tots els estudiants amb necessitats de suport educatiu. Ens orienta per on van les demandes i les necessitats d'aquest ampli col·lectiu d'estudiants.

El pla té dos eixos principals que està previst que s'executin en dos moments diferents. La condició mínima era la creació d'un servei específic professionalitzat que no teníem a la universitat. Teníem professionals del tema però no estaven contractats per a aquest fi ni potser estaven preparats per fer-ho.

- Posada en marxa del Servei d'Atenció als estudiants amb NESE i el Servei Telemàtic d'Atenció Psicològica (abril 2025). 3 persones dedicades a aquest servei.
- Posada en marxa d'un grup de treball Estudis-Servei d'Atenció a NESE per concretar circuits i procés de presa de decisions. La proposta és que les adaptacions siguin fruit d'un acord entre estudiantat i professorat, amb l'assessorament del servei i el seguiment de la tutoria. Perquè la proposta sigui sostenible i els serveis no col·lapsin, les adaptacions lleus s'haurien d'aplicar directament des dels Estudis (maig-juliol 2025).
- Promoure Guies sobre els diferents tipus de necessitat i adaptació que es troben més habitualment.

En la majoria dels estudiants en l'enquesta l'experiència és molt dispar. Expliquen que en alguns casos han tingut bona experiència i bon acompanyament i adaptació, i que en d'altres no han tingut aquesta sensació. Es constata que no hi ha criteris unificats. I és cert que no hi són. Hi ha Estudis més rígids que altres. No és només una diferència entre Estudis i fins i tot dins d'un mateix programa els estudiants viuen experiències diferents. No hi ha hagut una harmonització de criteris. Per tant aquí hi ha la feina que s'ha de fer. L'atenció individualitzada tenint en compte l'alt nombre d'estudiantat que tenim és insostenible. Això ens obliga a posar-nos d'acord i a tenir un professorat més format en aquest tema.

- Grup de treball que comenci a plantejar sobre mesures de flexibilitat que es puguin aplicar de forma transversal a tota la universitat.
- Disseny d'un protocol clar d'acollida i registre de la informació necessària per atendre adequadament l'estudiantat amb discapacitat i NESE (curs 2025-2026). Que no calgui que l'estudiant ho comuniqui cada semestre.
- Desplegament de la normativa de la UOC relativa a l'atenció a discapacitat i NESE que inclogui procés d'aprovació d'adaptacions curriculars i requisits per assignació de suports educatius i altres mesures acadèmiques excepcionals (any 2025).
- Proposar a l'eLinc i àrea de Biblioteca i RA l'inici de dues task-force amb relació amb el model educatiu (curs 2025-2026):
 - Estratègies per incrementar l'accessibilitat dels RA i les activitats d'aprenentatge i avaluació.
 - Anàlisi i incorporació de les eines d'IA disponibles per millorar l'atenció al col·lectiu d'estudiants amb NESE

Inici del pla de formació en discapacitat i NESE

Curs de formació bàsica Apropant-nos a la discapacitat, adreçat a tota la comunitat UOC, impulsat des de l'àrea de Persones (en marxa des del 31 de març).

En col·laboració amb l'eLinc i en el marc del pla SUMA adreçat al PDI:

- Tallers de sensibilització sobre atenció a la diversitat per Estudis (segon semestre 2025).
- Inclusió i atenció a l'estudiantat amb necessitats específiques de suport educatiu (inici segon semestre 2025).
- Disseny d'aprenentatge a partir del DUA (curs 2025-2026)

Formació adreçada a l'equip de tutoria i atenció a l'estudiantat i incorporació d'un mòdul d'atenció a la diversitat en la formació inicial que s'ofereix al professorat col·laborador (curs 2025-2026).

És important incorporar aquesta mirada a tots els projectes que està portant a terme la universitat.

Serà obligatòria la formació?

No se n'ha parlat encara tot i que encara que no ho sigui el més habitual és que tot el professorat hi vagi passant. L'important és que el professorat segueixi els criteris establerts. No tot el professorat té el mateix background ni coneixements per poder atendre certes necessitats amb tranquil·litat. Esperem que el professorat que està més allunyat d'això sigui qui faci primer aquesta formació. No creiem que tinguem problemes en aquest sentit.

De vegades no s'és conscient de les pròpies capacitats. No és tant adaptar sinó pensar amb aquesta mirada i crear el recurs pensant ja en aquestes persones. La UOC s'ha de plantejar molt seriosament créixer en una altra línia, perquè sinó mai s'acabarà d'adaptar.

També s'ha de tenir en compte l'alumnat que és més gran i que potser necessita més temps. Hi ha certes coses que s'haurien de replantejar fins i tot amb persones sense cap tipus de dificultat. Si persones sense dificultats ja tenen problemes fent un examen d'una hora, amb tot el que suposa de descarregar, llegir els enunciats, entendre'ls, imagina't les persones que tenen algunes dificultats.

Les persones que més allunyades que estan d'aquestes temàtiques són de vegades les que menys se n'adonen que necessiten aquesta formació. Vivim en una societat capacitista. No tothom fa aquest treball i aquest esforç i hi haurà professorat que no està en aquest punt de formació o d'autoconsciència. Creiem que és necessari que fos obligatori o confirmar que tothom l'ha fet.

El professorat té moltes ganes de fer una formació d'aquest tipus. És molt esperada perquè ens l'han demanada i en tenen necessitat. La diversitat, i més en la nostra universitat que és oberta, és un dels eixos de la nostra institució. El professorat farà aquesta formació sí o sí i l'està esperant. Amb el professorat col·laborador hi haurà altres mecanismes. El que és de nou ingrés passa per una formació específica on també s'inclourà aquest aspecte. No serà d'un dia per l'altre, però l'important és fer bé les coses.

Les úniques adaptacions que es fan a trastorns del neurodesenvolupament és que el professor t'acompanyi. I el professor que ho fa és el col·laborador. I es constata que en molts casos no estan preparats.

L'enquesta l'han respost 600 estudiants i en general estan satisfets amb l'atenció rebuda en aquest sentit. Un terç no i això és molt. El professorat col·laborador és el primer que l'estudiantat veu, perquè és qui hi ha a peu de l'aula, i som molt conscients que s'han de formar. Però al darrera hi ha el professorat responsable de l'assignatura, de l'equip propi, que és qui dissenya l'assignatura i coordina l'equip docent col·laborador. Aquest equip és qui podem formar de forma més ràpid, que alhora és qui informará al professorat col·laborador i per començar per capillaritat això anirà penetrant. És un repte formar tot el professorat col·laborador i no és fàcil, però ningú ha dit que no ho fos.

Potser seria interessant formar un grup reduït de persones que tinguin aquest interès que a tot el professorat col·laborador. Menys gent i més compromesa per generar un impacte més profund i sostenible.

No es descarta aquest tipus de mesura. Hem de ser prou flexibles. Hem pensat en especialitzar certs tutors en aquest tema o que puguin acompanyar l'estudiant durant tot el trajecte acadèmic. Hem de poder prendre accions que siguin viables i que l'estudiant se senti acompanyat i que se l'ha ajudat a complir els seus objectius. S'han de provar solucions i si no funcionen, buscar alternatives. És important que hi hagi un diàleg i una corresponsabilitat davant situacions concretes, tant per part de la universitat com de l'estudiantat.

Hi ha molt d'alumnat que tampoc és conscient de la diversitat que hi ha a l'aula. No s'hauria de caure en el guetto, sinó intentar que tota la comunitat UOC sigui més conscient de tot això.

S'hauria de plantejar formació específica per a les persones amb discapacitat.

S'han intentat formacions però no sempre els partners volen fer formació online. Justament el 25 de juny s'inaugura la Càtedra UOC - Fundación VASS Transformación Digital sin Barreras: Empleabilidad e Inclusión, que està liderada per una professora dels nostres Estudis. Entre els seus objectius hi ha:

- Fomentar l'accés laboral de les persones amb discapacitat mitjançant la formació creant programes de formació i sensibilització que potenciïn les competències digitals dels col·lectius amb discapacitat.
- Promoure el mesurament d'impacte i la capacitació inclusiva a les empreses col·laboradores.
- Impulsar la investigació i la innovació com a palanques addicionals de suport per millorar la incorporació professional d'aquest col·lectiu a entorns ordinaris.
- Difondre coneixement i conscienciar la societat organitzant activitats de divulgació i transferència de coneixement sobre la importància d'enderrocar barreres i construir una cultura de coneixement sobre la discapacitat.